

ΧΡΗΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ
ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ 1884

Αθήνα, 3 Ιουλίου 2026
Αριθ. Πρωτ. 63/2026

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

**46ο Συμπόσιο Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης
της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας**
Αθήνα, Πέμπτη 22 έως και Σάββατο 24 Απριλίου 2027

Ειδικό θέμα της Ημερίδας του 46ου Συμποσίου της ΧΑΕ (2027)
Βυζάντιο και θάλασσα:
αρχαιολογικά τεκμήρια και καλλιτεχνικές μαρτυρίες

Λήξη προθεσμίας υποβολής συμμετοχών-περιλήψεων
Τρίτη 19 Ιανουαρίου 2027

Επιστημονική και Οργανωτική Επιτροπή 46ου Συμποσίου ΧΑΕ, 2027:

Ιωάννα Μπίθα (πρόεδρος Δ.Σ. ΧΑΕ),
Αγγελική Κατσιώτη (αντιπρόεδρος Δ.Σ. ΧΑΕ),
Γιώργος Πάλλης (γενικός γραμματέας Δ.Σ. ΧΑΕ),
Ιωάννα Στουφή-Πουλημένου (ταμίας Δ.Σ. ΧΑΕ),
Δημήτρης Αθανασούλης (μέλος Δ.Σ. ΧΑΕ και συντονιστής Ημερίδας Συμποσίου),
Κλήμης Ασλανίδης, Μαρία Καζανάκη-Λάππα, Μελίνα Παϊσίδου (μέλη Δ.Σ. ΧΑΕ).

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας ανακοινώνει τη διενέργεια του 46ου Συμποσίου Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης της ΧΑΕ που θα πραγματοποιηθεί από την Πέμπτη 22 έως και το Σάββατο 24 Απριλίου 2027 στην Αθήνα, με φυσική παρουσία. Η καθιερωμένη στο πλαίσιο του Συμποσίου ημερίδα αποφασίστηκε να αφιερωθεί στο Βυζάντιο και στη σχέση του με την θάλασσα.

Πληροφορίες για τη συμμετοχή στο Συμπόσιο
και για το ειδικό θέμα της Ημερίδας:

Οι ανακοινώσεις του 46ου Συμποσίου της ΧΑΕ, τόσο οι ελεύθερες όσο και εκείνες της Ημερίδας, θα πρέπει να είναι πρωτότυπες και να αποτελούν ουσιαστική συμβολή στην επιστήμη. Η διάρκειά τους **δεν** μπορεί να υπερβαίνει τα 15 λεπτά της ώρας (έκταση π.

2.100 λέξεις). Δεν γίνονται δεκτές συμμετοχές ομιλητών με δύο ανακοινώσεις, ακόμα και εάν η μία από αυτές είναι σε συνεργασία με άλλον ομιλητή. Τα θέματα των ανακοινώσεων πρέπει να εντάσσονται στο πεδίο της βυζαντινής και μεταβυζαντινής αρχαιολογίας και τέχνης (4ος αιώνας - 1830). Όλες οι περιλήψεις θα τεθούν στην κρίση της Επιστημονικής Επιτροπής, τα αποτελέσματα της οποίας θα ανακοινωθούν στους συμμετέχοντες εντός 40 ημερών.

Η γλώσσα του Συμποσίου είναι η ελληνική.

Ξένοι ομιλητές μπορούν να μιλήσουν σε αγγλική ή γαλλική γλώσσα.

Ειδικό θέμα της Ημερίδας του 46ου Συμποσίου της ΧΑΕ (2027)

**Βυζάντιο και θάλασσα:
αρχαιολογικά τεκμήρια και καλλιτεχνικές μαρτυρίες**

Το ειδικό επιστημονικό θέμα που θα απασχολήσει την μία από τις ημέρες του 46ου Συμποσίου της ΧΑΕ (Απρίλιος 2027) είναι η πολύπλευρη σχέση του Βυζαντίου με την θάλασσα. Το Βυζάντιο, ως μεσογειακή αυτοκρατορία υπήρξε άρρηκτα συνδεδεμένο με την θάλασσα. Με την μεταφορά της πρωτεύουσας από την Ρώμη στην Κωνσταντινούπολη, ο ζωτικός θαλάσσιος χώρος της αυτοκρατορίας επικεντρώνεται στην ανατολική Μεσόγειο και στον Εύξεινο Πόντο. Το Αιγαίο ειδικότερα αποτελεί διαχρονικά το επίκεντρο της βυζαντινής θαλάσσιας επικράτειας. Δεδομένου ότι οι θαλάσσιες οδοί αποτελούσαν τους ταχύτερους αλλά και τους ασφαλέστερους μόντες μεταφοράς υλικών αγαθών αλλά και ιδεών, το δίκτυο των λιμένων και των αγκυροβολίων διασφάλιζε όχι μόνο την επιβίωση αλλά και την ανάπτυξη του Βυζαντίου. Άλλωστε, τα μεγαλύτερα αστικά κέντρα της αυτοκρατορίας είχαν άμεση πρόσβαση στην θάλασσα. Για την άσκηση επικρατειακής αλλά κυρίως πνευματικής κυριαρχίας από την Κωνσταντινούπολη προς τις επαρχίες το θαλάσσιο δίκτυο έπαιζε καθοριστικό ρόλο. Τα καλλιτεχνικά ρεύματα, οι τάσεις στην αρχιτεκτονική και την τέχνη, τα συνεργεία αλλά και τα ίδια τα έργα τέχνης ταξίδευαν μαζί με τα εμπορεύματα δια θαλάσσης υφαίνοντας το ενιαίο πολιτισμικό αποτύπωμα της αυτοκρατορίας. Από την άλλη, μπορεί κανείς να αναζητήσει και αντίρροπες τάσεις, όπου η θάλασσα ευνοούσε την απομόνωση και την ανάπτυξη τοπικών στοιχείων στην τέχνη και την αρχιτεκτονική, ιδίως σε νησιωτικά περιβάλλοντα. Ακόμη, οι ίδιοι υδάτινοι δρόμοι που εξακτινίζουν την εξουσία της Βασιλεύουσας μπορούσαν να λειτουργήσουν και αντίστροφα και να αξιοποιηθούν από όσους την επιβουλεύονταν.

Η επιλογή του θέματος αποσκοπεί στην ανάδειξη της σημασίας που είχε ο θαλάσσιος χώρος για την αυτοκρατορία μέσα από τη μελέτη των υλικών καταλοίπων με χρονικά όρια από το 330 έως το 1453. Ενθαρρύνεται η παρουσίαση νέου υλικού και χώρων, όπως και οι συνθετικές παρουσιάσεις.

Ενδεικτικά οι ανακοινώσεις μπορούν να περιλαμβάνουν:

- ✓ Ναυάγια και εν γένει ενάλιες έρευνες.
- ✓ Λιμενικές εγκαταστάσεις, αγκυροβόλια και παράκτιες εγκαταστάσεις εν γένει.
- ✓ Πόλεις – λιμάνια και την σημασία τους στις μετακινήσεις και τις μεταφορές.
- ✓ Μοναστήρια με λιμενικές εγκαταστάσεις (αρσανάδες, περιουσία σε πλοία κλπ., δικαιώματα ελλιμενισμού).
- ✓ Επιθαλάσσιες οχυρώσεις.
- ✓ Αρχιτεκτονική, γλυπτική, ζωγραφική, ευρήματα, επιγραφές, από τα νησιά της αυτοκρατορίας που είτε αναδεικνύουν τις σχέσεις και τις επαφές μέσω των θαλάσσιων δικτύων, είτε τεκμηριώνουν την λειτουργία των θαλάσσιων αποστάσεων ως παραγόντων ανάπτυξης τοπικών τάσεων.
- ✓ Απεικονίσεις θαλάσσιων θεμάτων στην ζωγραφική και γλυπτική, χαράγματα κ.λπ.
- ✓ Θέματα από την αρχιτεκτονική, την γλυπτική και την μνημειακή ζωγραφική που προδίδουν σχέσεις και επαφές μέσω της θάλασσας.
- ✓ Αντίστοιχο υλικό από την παρουσία τρίτων στα νησιά και στις παράκτιες θέσεις (Αραβες, Βενετοί, Γενουάτες, κ.ά.).
- ✓ Ευρήματα που αποτελούν βασικά προϊόντα διακίνησης μέσω θαλάσσιων δικτύων, όπως αμφορείς, κεραμική εν γένει κ.λπ.
- ✓ Γλυπτά, μάρμαρα, υλικά δομής που μαρτυρούν την θαλάσσια διακίνηση αγαθών (όπως προκοννήσιο μάρμαρο, ηφαιστειακοί λίθοι από Σαντορίνη και Μήλο, κ.λπ.).
- ✓ Νομίσματα και μολυβδόβουλλα ως μαρτυρίες της θαλάσσιας οργάνωσης του Βυζαντίου.

Κατά την ημέρα διεξαγωγής της Ημερίδας, θα παρουσιασθούν ημίωρες εισηγήσεις (έκταση π. 4.100 λέξεις), οι οποίες θα ανατεθούν σε επιστήμονες με σχετική εξειδίκευση, και οι συναφείς με το θέμα ανακοινώσεις.

Όπως και στα προηγούμενα Συμπόσια, προβλέπεται η έγκαιρη δημοσίευση περιλήψεων των εισηγήσεων και των ανακοινώσεων. Η δημοσίευση αυτή έχει τον χαρακτήρα της

πρώτης παρουσίασης με σκοπό την προκαταρκτική ενημέρωση. Οι περιλήψεις πρέπει να περιλαμβάνουν ουσιαστικές πληροφορίες για το θέμα, το περιεχόμενο και την πρωτοτυπία της ανακοίνωσης.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΧΑΕ, λόγω του μεγάλου αριθμού συμμετοχών στο *Συμπόσιο της ΧΑΕ*, ενθαρρύνει τους ενδιαφερόμενους, κυρίως εκείνους οι οποίοι σκοπεύουν να παρουσιάσουν ανασκαφές, αναστηλωτικά έργα και εργασίες συντήρησης μνημείων και έργων τέχνης, να χρησιμοποιήσουν τον εναλλακτικό τρόπο παρουσίασης των ανακοινώσεών τους με τη μορφή επιτοίχιων πινακίδων (posters). Οι συμμετέχοντες θα αναλάβουν τη διαμόρφωση και υλοποίηση των πινακίδων, διαστάσεων 60×85 εκ. (A1), ενώ την ανάρτησή τους σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο θα αναλάβει η Οργανωτική Επιτροπή. Οι πινακίδες θα πρέπει να παραδοθούν στην Επιτροπή το πρωί της παραμονής της έναρξης του Συμποσίου. Κατά τη διάρκεια του Συμποσίου θα προβλεφθεί χρόνος για την παρουσίαση των θεμάτων στους συνέδρους.

Οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να στείλουν την περίληψη της ανακοίνωσής τους (χωρίς υποσημειώσεις ή βιβλιογραφία), στην οποία μπορούν όμως να ενταχθούν μόνον μικρά γραμμικά σχέδια που πρέπει επιπλέον να κατατεθούν σε ψηφιακή μορφή, μαζί με τα ζητούμενα στοιχεία σας σε ένα κοινό αρχείο (βλ. **στη συνέχεια δείγμα σύνταξης της περίληψης, το οποίο παρακαλείσθε να ακολουθήσετε όσο το δυνατόν πιο πιστά**).

Σημειώνεται ότι κατά την κατάθεση της συμμετοχής-περίληψης θα πρέπει να δηλωθεί **(α)** εάν η ανακοίνωση αφορά στις ελεύθερες ανακοινώσεις ή εντάσσεται στην Ημερίδα και **(β)** εάν αφορά προφορική ή επιτοίχια ανακοίνωση.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας και ειδικότερα η Επιστημονική και Οργανωτική Επιτροπή του *46ου Συμποσίου της ΧΑΕ* επιφυλάσσεται να προτείνει αλλαγές ή να αποκλείσει ανακοινώσεις οι οποίες:

- δεν άπτονται των πεδίων της βυζαντινής και μεταβυζαντινής αρχαιολογίας και τέχνης
- δεν πληρούν τις προϋποθέσεις πρωτοτυπίας και συμβολής στην επιστήμη
- περιλαμβάνουν προσωπικές επιθέσεις
- κατατίθενται εκπρόθεσμα

Για τη συμμετοχή στο *46ο Συμπόσιο της ΧΑΕ (23/24-25/26 Απριλίου 2027)* οι αιτήσεις συμμετοχής-κατάθεση περιλήψεων είτε για ελεύθερη ανακοίνωση είτε στο πλαίσιο της Ημερίδας θα πρέπει να κατατεθούν **έως και την Τρίτη 19 Ιανουαρίου 2027** με την

ένδειξη «46ο Συμπόσιο ΧΑΕ (2027)» στην ηλεκτρονική διεύθυνση της ΧΑΕ:
chae.secretary@gmail.com

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΧΑΕ

Διοικητικό Συμβούλιο της ΧΑΕ 2024-2027

Ιωάννα Μπίθα (πρόεδρος), Αγγελική Κατσιώτη (αντιπρόεδρος), Γιώργος Πάλλης (γενικός γραμματέας), Νικόλαος Φύσσας (ειδικός γραμματέας), Ιωάννα Στουφή-Πουλημένου (ταμίας). Μέλη-Σύμβουλοι (κατ' αλφαβητική σειρά): Δημήτριος Αθανασούλης, Κλήμης Ασλανίδης, Αναστασία Δρανδάκη, Μαρία Καζανάκη-Λάππα, Σταύρος Μαμαλούκος, Μελίνα Παϊσίδου.

46ο Συμπόσιο Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης
της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας, Αθήνα, 22-24 Απριλίου 2027

Προθεσμία υποβολής συμμετοχών
Τρίτη 19 Ιανουαρίου 2026

ΠΡΟΤΥΠΟ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΛΗΨΗΣ/ΑΙΤΗΣΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Παρακαλούμε να ακολουθήσετε όσο το δυνατόν πιστότερα τις προδιαγραφές,
γιατί αυτό διευκολύνει τη σύνταξη του τεύχους των περιλήψεων

Παρακαλούμε να δηλώσετε τα εξής:

- Τύπος της ανακοίνωσης: **Ελεύθερη Ανακοίνωση ή Ανακοίνωση Ημερίδας**
- Είδος της ανακοίνωσης: **Προφορική Ανακοίνωση ή Επιτοίχια Ανακοίνωση (poster)**
- Εάν είστε μέλος της ΧΑΕ: **ναι ή όχι**
- Όνομα του ομιλητή (**επίθετο, βαπτιστικό**) με πεζά γράμματα στα ελληνικά και τα αγγλικά
- Ιδιότητα του ομιλητή με πεζά γράμματα στα ελληνικά και τα αγγλικά
- Φορέας εργασίας του ομιλητή με πεζά γράμματα στα ελληνικά και τα αγγλικά
- Τίτλος της ανακοίνωσης του ομιλητή με πεζά γράμματα στα ελληνικά και τα αγγλικά

Επιπλέον, παρακαλούμε να δηλώσετε (τα παρακάτω πρέπει να δηλωθούν από όλους τους συν-ομιλητές, όταν πρόκειται για κοινή ανακοίνωση):

- την ηλεκτρονική διεύθυνσή σας
- την ταχυδρομική διεύθυνσή σας
- ένα τηλέφωνο επικοινωνίας

Παρακαλούμε να ονομάσετε το αρχείο ως εξής:

ΕΠΙΘΕΤΟ ΟΜΙΛΗΤΗ_2027_00_00 (ημερομηνία κατάθεσης)

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ:

ΒΑΦΤΙΣΤΙΚΟ ΟΝΟΜΑ και ΕΠΙΘΕΤΟ (στα ελληνικά και αγγλικά)
(π.χ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ • CONSTANTINE PALAIOLOGOS)

Ο ΤΙΤΛΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗΣ

Το κείμενο της ελληνικής περίληψης **δεν πρέπει να περιλαμβάνει λιγότερες από 250 και οπωσδήποτε αυστηρά όχι περισσότερες από 500 λέξεις.**

Γραμματοσειρά: Times New Roman: 12' και διάστιχο: 1,5

.....

.....

THE TITLE OF THE PAPER

Μια σύντομη περίληψη στα αγγλικά **έκτασης π. 100 λέξεων.**

Γραμματοσειρά: Times New Roman: 12' και διάστιχο: 1,5

.....

Στις περιπτώσεις που εντάσσονται 1 ή 2 μικρά γραμμικά σχέδια, τότε τα κείμενα (ελληνικά και αγγλικά) δεν πρέπει να έχουν συνολικά λιγότερες από 350 (250+100) λέξεις.

Σημ. τα γραμμικά σχέδια πρέπει να υποβληθούν ξεχωριστά σε ψηφιακή μορφή ανάλυσης τουλάχιστον 350 dpi.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ

Γραμματεία του 46ου Συμποσίου της ΧΑΕ (2027):

Χριστιανική Αρχαιολογική Εταιρεία, c/o Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο, Αθήνα, κος Βασίλης Χρυσανθόπουλος, Τρίτη, Πέμπτη και Παρασκευή, 9:00-14:00, τηλ. 213 213 9556.

Παρακαλείσθε για την οικονομική υποστήριξη του Συμποσίου με την αγορά του Τεύχους με το πρόγραμμα και τις περιλήψεις των εισηγήσεων και των ανακοινώσεων του συμποσίου, το κόστος του οποίου έχει οριστεί στο ποσό των 15,00 €.

Κατά τη διάρκεια του Συμποσίου οι εκδόσεις της ΧΑΕ θα πωλούνται με έκπτωση 40%.

Ειδικά για τα ταμειακώς ενήμερα μέλη της ΧΑΕ (συμπεριλαμβανομένου του έτους 2027) οι εκδόσεις της ΧΑΕ θα πωλούνται με έκπτωση 50%.

Για την εγγραφή στον ηλεκτρονικό κατάλογο αποδεκτών των ανακοινώσεων της ΧΑΕ, παρακαλούμε να στείλετε σχετικό μήνυμα στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις: chae.secretary@gmail.com και xae.anakoinoiseis@gmail.com

Η συνδρομή των μελών της ΧΑΕ για το 2027 έχει οριστεί στο ποσό των 30,00 €.

Η καταβολή της συνδρομής ή των συνδρομών παρελθόντων ετών μπορεί να γίνεται κατά τη διάρκεια του Συμποσίου. Συστήνεται όμως σε όσους έχουν τη δυνατότητα η ηλεκτρονική κατάθεση των συνδρομών στους παρακάτω λογαριασμούς της ΧΑΕ:

Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος: IBAN GR510110080000008067565229.

Alpha Bank: IBAN GR6701401150115002320011728.

(Δικαιούχος: Χριστιανική Αρχαιολογική Εταιρεία).

Τα τραπεζικά έξοδα βαρύνουν τον καταθέτη.

Στους παραπάνω λογαριασμούς μπορούν να κατατίθενται δωρεές υπέρ των σκοπών της ΧΑΕ

Έδρα: c/o Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο, Βασ. Σοφίας 22, 106 75 ΑΘΗΝΑ, τηλ. 213 213 9556
e-mail: chae.secretary@gmail.com • www.chae.gr
facebook: Χριστιανική Αρχαιολογική Εταιρεία - Christian Archaeological Society
<https://independent.academia.edu/ΧριστιανικήΑρχαιολογικήΕταιρεία/ChristianArchaeologicalSociety>
<http://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/deltion> • <http://ebooks.epublishing.ekt.gr/index.php/chae>
<http://eproceedings.epublishing.ekt.gr/index.php/chae>